

LAUSUNTO

23.1.2018

OM 238/43/2017

Maa- ja metsätalousministeriö
MMM009:00/2017

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNON-
ALAN ERÄIDEN HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELYÄ KOSKEVIEN SÄÄNNÖSTEN MUUTTAMISESTA JA ERÄI-
DEN MAA- JA PUUTARHATALOUTEEN LIITTYVIEN LAKIEN KUMOAMISESTA**

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt oikeusministeriön lausuntoa edellä mainitusta esitysluonnoksesta. Oikeusministeriö toteaa lausuntoon seuraavaa.

Esillä olevassa esitysluonnoksessa ehdotetaan tarkistettavaksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan säädöksiin sisältyviä eräitä henkilötietojen käsittelyä koskevia säännöksiä sekä kumottavaksi joitakin säädöksiä. Esityksellä toteutettaisiin maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainsäädännön osalta Euroopan parlamentin ja neuvoston yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 edellyttämä ja sallima kansallinen sääntely ja pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston tietosuojadirektiivi (EU) 2016/680.

Esillä olevan hallituksen esityksen perusteluissa käsitellään ehdotuksen liittymäkohtia yleiseen tietosuoja-asetukseen ja tietosuojadirektiiviin. Kuten esitysluonnoksen perusteluissa todetaan, nykyisen henkilötietojen käsittelyn maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla voidaan katsoa olevan mahdollista tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c- ja e -alakohdan nojalla. Sen voidaan katsoa olevan mahdollista myös asetuksen 18 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa, joissa kyse on rekisteröidyn oikeudesta rajoittaa henkilötietojensa käsittelyä. Mainitun artiklan 2 kohdan mukaan henkilötietojen käsittely muun muassa tärkeää jäsenvaltion yleistä etua koskevista syistä on mahdollista silloinkin, kun rekisteröity on artiklan 1 kohdan nojalla rajoittanut näiden tietojen käsittelyä.

Useiden esitysluonnokseen sisältyvien lakiehdotusten mukaan henkilötietojen käsittelyn sääntelyn kohteena olevassa toiminnassa sovellettaisiin

mainittujen erityissäännösten ohella yleistä tietosuoja-asetusta ja oikeusministeriössä valmisteilla olevaa yleistä tietosuojalakia. Perustuslakivaliokunta totesi tulotietojärjestelmää koskevasta hallituksen esityksestä HE 134/2017 vp antamassaan lausunnossa (PeVL 49/2017 vp) muun ohella, ettei henkilötietojen käsittelyä koskevassa erityislainsäädännössä ole tässä vaiheessa syytä viitata tietosuoja-asetukseen, jota aletaan soveltaa vasta 25 päivänä toukokuuta 2018 lähtien. Mainitussa hallituksen esityksessä ehdotettu laki oli tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2018 alusta. Laki tulotietojärjestelmästä (53/2018) on tullut voimaan 16.1.2018.

Esillä olevaan esitysluonnokseen sisältyvät lait eivät ole tarkoitettut tulemaan voimaan ennen kuin tietosuoja-asetusta aletaan soveltaa. Esityksen riippuvuutta muista esityksistä koskevassa jaksossa (s. 45) todetaan ehdotetun esityksen liittyvän myös eduskunnalle lähiaikoina annettavaan hallituksen esitykseen EU:n yleistä tietosuoja-asetusta täydentäväksi yleiseksi lainsäädännöksi ja siihen sisältyvään ehdotukseen yleiseksi tietosuojalaksi. Sen vuoksi esitysluonnoksessa katsotaan siihen sisältyvien lakiehdotusten ja ehdotuksen uudeksi tietosuojalaksi muodostavan kokonaisuuden, jonka olisi syytä tulla voimaan samanaikaisesti. Tämän huomioon ottaen perustuslakivaliokunnan edellä mainittu kannanotto ei näyttäisi vaikuttavan esitysluonnokseen sisältyvien lakiehdotusten viittaussäännöksiin tietosuojalakiin ja tietosuoja-asetukseen.

Osastopäällikkö,
ylijohtaja

Sami Manninen

Erityisasiantuntija

Leena Vettenranta